

Porušování zákonů a legitimita demagogů

Cítat na obálce tohoto čísla *Národní myšlenky*, který je vypůjčen od Karla VI. ze Schwarzenbergu, otce současného top politika, je sice několik desítek let starý, avšak při snaze o reflexi domácích událostí poslední doby snad nelze najít výstižnější motto.

Jen pro ujasnění základních pojmů – republikou autor míní takový stát, který svoji legitimitu odvozuje pouze od psaných zákonů, předpisů, které sám vydal, na rozdíl od monarchie, která svůj původ odvozuje od čehosi nadlidského, metafyzického, tedy od Boha. A pokud republika své vlastní zákony poruší, potom zpochybní samu svoji podstatu, legitimita či jen zdání legitimacy se vytrácí a stát se opírá, jak uvádí Karel ze Schwarzenbergu, pouze o oblibu demagogů u veřejnosti.

Co mě nyní k tomuto odkazu na takřka zapomenuté dílo dovedlo? Především události týkající se kampaně před volbami do Evropského parlamentu a postup veřejnoprávních sdělovacích prostředků, České televize a Českého rozhlasu, vůči volebním spotům dvou politických stran. Ano, mám na mysli předvolební spoty Národní strany a Dělnické strany.

Ačkoliv zákon č. 62/2003 Sb., ze dne 18. února 2003 o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, v § 59 odst. 4 jasně stanoví, že Česká televize a Český rozhlas před volbami vysílají volební spoty kandidujících subjektů, přičemž odpovědnost za ně nese sám kandidující subjekt, oba veřejnoprávní subjekty o své vlastní vůli rozhodly, že dodané spoty vysílát nebudou. Zákon jim sice přímo ukládá opak, to ovšem nikoho z představitelů těchto médií příliš netrápilo: Co je nám po zákonu, my jsme ti, kdo dle své vůle rozhodují!

Český rozhlas a Česká televize jsou bezesporu veřejnoprávními subjekty. Jsou placeny z daní, ač jsou tyto eufemisticky nazývány „koncesionářské poplatky“, stát je rovněž řídí, jmenuje jejich vrcholné představitele a kontroluje jejich činnost. Sečteno a podtrženo jde o státní média, o součásti státu. A tyto složky státu, v důsledku tedy stát jako celek, evidentně porušily zákon. A že tomu například představitelé moci výkonné tleskají, už jenom dokresluje situaci, ve které se nacházíme.

Mohli byste snad namítnout, že příkladů porušení zákona státem napočítáme za posledních dvacet let jistě mnohem více, než jenom toto neodvysílání předvolebních spotů, podivnými výběrovými řízeními začínaje a evidentní korupcí a jiným ovlivňováním státní správy či justice konče. To je jistě pravda, ovšem poměrně aktuální „kauzu“ předvolebních spotů jsem si jako inspiraci pro své zamyšlení vybral proto, že se dotýká samé podstaty státního zřízení, ve kterém žijeme, a je tedy opravdu velmi ilustrativní.

Jestliže se v ústavě, tedy samém základu státu, píše, že politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži

politických stran, a jestliže toto ustanovení provádí i výše zmíněný zákon o volbách do Evropského parlamentu, pak je jeho porušení přímým útokem na ústavní základ státu. A jestliže se tohoto porušení dopustil stát sám, potom, v kontextu shora odkazovanému citátu na obálce, ztrácí svoji legitimitu, oprávnění k existenci a uplatňování své moci vůči dalším, jak osobám, tak státům.

Stát bez legitimacy je bezpochyby státem slabým, nejistým, vykořeněným, státem bez opravdové suverenity a svrchovanosti. A právě proto, že jde o entitu slabou a nesuverénní, snaží se alespoň mediálně demonstrovat opak, tedy svoji údajnou sílu a rozhodnost. A tím se dostáváme k druhé části myšlenky Karla VI. ze Schwarzenbergu: Jak lépe si lze získat oblibu u davu ochotně konzumujícího mediální eintopf reality, smýšlenek, účelovosti a přímých lží, než vytvořením nepřítele a následujícím neohroženým bojem proti němu?

Pokud bychom opravdu věřili tomu, co nám mediální kuchaři s úšklebkem šéfa kuchyně z hotelu Ritz servírujícího hamburgery ve fastfoodu prakticky dnes a denně předkládají, potom by naše země stála na prahu pogromů, rasové války, krveprolití a revoluce. Největší hrozbou je pravcový extremismus a největšími nepřáteli všichni ti nacionalisté, fašisté a nacisté, kteří bijí na potkání a vraždí na počkání každého, kdo se jim znelíbí. Není proto logické a správné, když si pro ně zásahová jednotka přijde ve tři ráno do bytu, aby je následně soudy poslaly na mnoho let do vězení, kde už snad naši demokratickou a vzkvétající (či snad demokraticky vzkvétající?) společnost ohrožovat nebudou?

Bez ohledu na to, že mezi tzv. neonacisty lze skutečně najít řadu sociálních deviantů, bez ohledu na to, že jako český nacionalista mám pochopitelně vůči přihlouplé ideologii (neo)nacismu řadu zásadních výhrad, mi opravdu nezbývá než poukázat na to, jak se z tohoto marginálního problému, pokud se o nějaký problém v pravém slova smyslu vůbec jedná, dělá zásadní téma, na kterém si brousí svůj ostrovtip pisálci a díky němuž se vyhřívají ve světle ramp politikové. A neonacisté jsou ozbrojenými komandy zatýkání pro podezření z toho, že organizovali hudební koncert, že skládají a hrají písně, že píšou články na internet. Ostatně kdyby jenom zatýkáni, jsou za to, a za mnoho dalších absurdních věcí, např. za držení transparentu či nošení nevhodného oblečení, posíláni na roky do vězení.

Jak jinak nazvat režim, který pošle člověka za nápís na oblečení nebo za písničku do vězení, než režimem slabým? A pokud tento sám sebe zve demokracií, jak jej nenazvat rovněž prolhaným? A může vůbec slabošský, nesamostatný a prolhaný režim očekávat, že jej bude někdo respektovat, že bude uznávat jeho moc, že se bude řídit jeho zákony, může jejich dodržování vůbec spravedlivě vymáhat?

František Nonnemann